

ÜZENET

XLV évfolyam
1996. 2. szám.

A VENEZUELAI MAGYAR, EVANGÉLIUMI KERESZTÉNYEKHEZ

4 5 0

éve

halt meg *Luther Márton*
(véletlenül?) ugyanabban a

kisvárosban
Eislebenben, ahol
született.

Egy hosszabb utazása
során útközben
megbetegedett s már nem
épült fel. Utazásának célja
egy viszálykodó fejedelmi
testvérpár kibékítése
volt.

Utolsó írott följegyzése e
mondattal ér véget:

LUTHER

(Lucas Cranach
festménye)

1 4 8 3 Eisleben

1 5 4 6 Eisleben

**BIZONY
KOLDUSOK
VAGYUNK !**

" Bizony, koldusok-vagyunk ."

Luther eme híres utolsó leírt mondata nem anyagi helyzetére vonatkozott...s a miénket sem ismerte. Habár Luther sok anyagi javat nem hagyott hátra -mivel számtalan könyve után jogdíjat nem kért s amit ajándékba kapott, azt, Kata asszony nagy bosszúságára mindig továbbajándékozta -, anyagi helyzetét tekintve koldusnak mégsem volt nevezhető.

Ez a kijelentés teológiai jellegű.

Isten előtti helyzetét tekintve számít koldusnak az ember.

Olyannak, mint aki csak kérni tud, még ha adni szeretne is. Mert neki magának nincs semmije , amivel dicsekedhetnék. Csak az van neki, amit kapott. Istentől.

Létünk a koldus-lét, az állandó Istenre-szorultság állapota.

Mi ugyan azt gondoljuk, hogy olyan nagyszerű emberek vagyunk, akiknek telik arra, hogy jótékonykodjunk Istennek. Egy pár hit-fillért, csöppnyi imádság-morzsát, engedelmesség-alamizsnát. Hadd örüljön szegény!

Mi ugyan azt gondoljuk, hogy amink van, azért megdolgoztunk, azt kiérdemeltük, az a mi érdemünk, ért megküzdöttünk érte.

Pedig mindez csak ajándék. Ingyen adomány. Szánkba csupán ez illik: "kérem" és "köszönöm".

Mert bizony, koldusok vagyunk!

Az összekulcsolt kézzel való imádkozás viszonylag új jelenség a vallástörténetben. Nyilván megkönnyíti a koncentrációt, hogy közben az ember ne matasson a kezével.

Jézus korában azonban -s így valószínűleg maga Jézus is- máshogyan imádkoztak. Mindkét kézzel fölfelé fordított tenyérrel, mint ahogy a koldusok kéregetnek. Hogy Isten helyezze bele ajándékát.

Mert bizony, koldusok vagyunk!

Luther, élete során elég sokat "letett az asztalra". Könyvtárnyit írt, beszélt, tanított. Tanaival meglehetősen felforgatta kora szellemi-lelki-politikai vizeit s megteremtette az önállóan gondolkodni

akará, döntésképes és felelős "modern ember" típusát s ezzel a protestáns szellemiséget.

Élete fordulatokban gazdag, sőt kalandos, szép élet volt. Ismeretlen kis gyerekből, egyszerű szerzetesből Európa-híré személy lett, akinek nevét nem csak császár és pápa, de az egyszerű ember is ismerte. Múltán rászolgált volna arra, hogy így összegezzem: Hát, azért, csak voltam valaki.

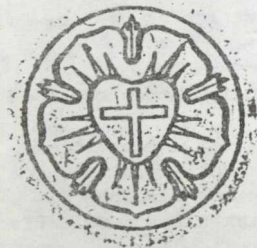
De így összegzett: Mert bizony, koldusok vagyunk!

1996 február 18.-án, Luther halála 450. évfordulóján vette kezdetét az idei Luther-emlékévi Németországban. *Roman Herzog* államelnök méltatta a reformátort, mint a lelkiismereti szabadság úttörőjét, aki ezzel feledhetetlen szolgálatot tett a nyugati értelemben vett demokrácia kialakulásában. *Christoph Demke* püspök Luther utolsó szolgálatát, a békítés és kiengesztelés mai jelentőségét emelte ki. Ezzel egyidőben megemlékezések történtek a római katolikus egyházban is. *J. Meissner* kölni érsek szerint ma már a katolikus keresztények is elfogadják Luthert, mint Krisztus hű tanuját.

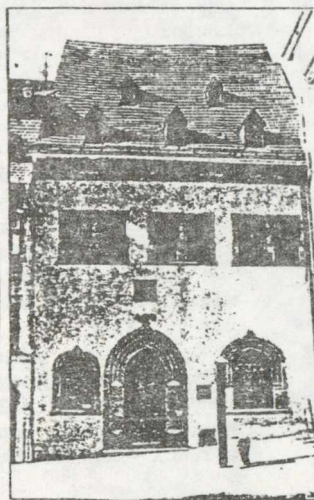
A Lutheránus Világszövetség (LVSZ) IX. Nagygyűlését Hongkongban tartják július 8-16 között. A világ 122 tag egyházának több ezer küldötte a Kínai Népköztársaság vezetőit igen nyugtalanítja s ezért azt kérték, hogy tekintettel a koronagyarmat átadásának közeli időpontjára, halasszák el a Nagygyűlést. Ugy tűnik azonban, hogy az mégis a tervezett időpontban lesz megtartva. Venezuelából *Amo Erdmann* egyházi elnök és *Virginia Negeloff* képviselő (Valencia) lesznek jelen.

A Stuttgart-i állami könyvtárban felfedeztek egy 1519-ben kiadott Vulgata-bibliafordítást (latin nyelvű biblia) A biblia lapjain számos lapszéli jegyzet található, mely megegyezik a fiatal Luther kézírásával. A Luther-kutatók, illetve *M. Santos-Noya* a felfedező, teljesen bizonyosak abban, hogy írásmagyarázati és bibliafordítási munkáihoz használt példányt találták meg. A sok héber és görög szavakkal teletűzdelt jegyzet fényt deríthet a reformátor bibliafordító "műhely-munkájába"

Luther utolsó prédikációja, melyet halála előtt néhány nappal mondott el az eislebeni Szent András templomban. Mt 11, 25-30 alapján, ez évben megjelent magyarul is a Huszár Gál könyvesbolt kiadásában (A bolt a Deák-téren található) Az ige hirdetés utolsó mondata ez: "még nagyon sok mondanivalóm lenne hozzátok erről és másról, de mára legyen ennyi elég, mert nagyon fáradt vagyok."

Mint köztudomású, Luther kézírásos végrendelete Magyarországon, az Evangélikus Országos Múzeum birtokában van. A kalandos úton hazánkba került becses iratról gyönyörű kiállítású facsimile kiadás áll a kutatók rendelkezésére, hiszen az eredeti példányt hét lakat alatt különleges múzeumi körülmények közt őrzik.

Luther szülőháza
Eislebenben

Az alábbiakban közöljük Bfzik László igehirdetését, mely 1996 június 2-án, a Milicentenáriumi ünnepségen hangzott el a caracasi Magyar Házban. *"Hasonló a mennyek országa a kovászhoz, melyet fog az asszony, belekever három mérce lisztbe, míg végül az egész megkel," Mt 13,33*

A szöveg megértéséhez három írásmagyarázati megjegyzés kívánatos. Az első a kovász (élesztő) szóval kapcsolatos. Jézus környezetében a "kovász" szónak rossz csengése volt s azonos volt az istentelen, bűnös, megvetett szavakkal. Hiszen a "kovásztalan" számított igaznak, vallásosnak, tisztának, mint a kovásztalan kenyér, a páska.

Jézus ezzel az értelmezéssel jelzi: valami, eddig méltatlannak tartottat emel méltóságra.

A második a "három mérce lisztbe" kifejezés szerepe. Egy "mérce" 13 liter. Így aligha lehetett háziasszony, aki 39 liter lisztből gyúrt volna otthon tésztát.

Jézus a tészta mennyiségének eltúlzásával éppen az ahhoz képest kicsiny kovász még kicsinyebb voltát hangsúlyozza.

A harmadik a "belekever" szó, mely helyes fordítás szerint tulajdonképpen "elrejt", ahogy a spanyol nyelvű fordítás helyesen hozza.

Jézus ezzel Isten Országának elrejtettségre utal.

A példázat tehát Isten Országáról, azaz magáról Jézusról, illetve Istenről, Isten e világban való sorsáról szól. Isten üzenetének, a szeretetnek, igazságnak és boldogságnak a sorsáról és folyamatáról.

S ma, amikor honunk foglalásának ezeregyezredik évfordulójára emlékezve meg akarjuk érteni saját és nemzeti múltunkat, jelenünket és jövőnket, abból kell kiindulni, hogy Isten Országa nem azonos egyetlen földi országgal sem, de ugyanakkor nem is független tőle, hiszen abba a "lisztbe" gyúródott bele a kovász.

Három mondatba hadd foglalkjam tehát össze Jézus üzenetét számunkra mai ünnepünkön.

(1) Az Ország méltatlanok által építettik.

Ahogy a Názáreti születésétől haláláig megvetett volt és lenézett, ahogy az apostolok méltatlanok voltak a feladatra, amelyre megbízást kaptak s ahogy Pált kinevették, úgy Isten előtt mi sem vagyunk különbek.

Emlékezésünk első szava a bűnbánat kell legyen személyes bűneink miatt. Hiszen az ember mindig méltatlan senki, de ha Istennel szemben senki, az már valaki!

Igy Isten mégis minket, méltatlan, lenézett és kinevetett embereket méltatott arra, hogy Országa "megkelésének" kovászai lehessünk. Magunktól nem vagyunk mi senkinél sem különbek, csak a feladat nagysága tesz különbbé és méltóbbá! Ahogy engem -méltatlant- felhasznál, úgy akar minket Isten méltatlan voltunk ellenére emberek és közösségek kovászává tenni.

(2) Az Ország kicsik által építtetik

A történelem mindig csak a nagy személyiségek nevét örzi: királyokét, hadvezéreket, híres embereket. Most azonban én a kicsikre, a nevükfelejtettekre; anyák és apák, lányok és fiak, a "jelentéktelenek" millióira szeretném emlékeztetni. Az ideológusok ugyanis mindig először a nagyot akarják megváltoztatni s attól remélik az egyes ember, a kicsinyek megváltozását. Isten módszere azonban más: a piciny kovász keleszti meg a hatalmas mennyiségű tésztát!

Isten számára az egyes ember, az egyén mindig fontosabb, mint a tömeg. Mert az egyén formálja a tömeget elsősorban és nem fordítva, ahogy sokszor próbálták velünk elhitetni.

S a népek nagy "tésztájában" kifejtett milliónyi magyar kovászok hatására emlékezünk ma. Még ha levágtak is e tésztából, a kovászdarab meg nem semmisíthető.

S ha mi, Venezuelában élő magyar keresztények kicsiny csapata tisztában vagyunk is kicsinységünkkel, akkor látunk helyesen, ha tisztában vagyunk kovász-hivatottságunkkal is.

(3) Az Ország elrejtettek által építtetik

Ahogy a példázatbeli asszony "elrejtí" a kovász a tésztába, úgy Isten is elrejtetten, álarcban, észrevétlenül, inkognitóban, mint egy kém munkálkodik. Nem csap nagy hűhót maga körül. Ellenőrizhetetlen, kinyomozhatatlan és kikutathatatlan marad. Nem veri nagy dobra magát, hanem elrejtőzik, megbújik és meghúzódik. Ahogy énekeltük is: "útja rejtve van".

S az 1100 é alatt is elrejtőzött kolostorokba és kórházakba, katedrálisokba és templomokba, iskolákba és könyvtárakba, palotákba és kunyhókba. Meghúzódott betűkben és hangjegyekben, táncokban és énekekben, szenvedésekben és vígasságokban, csendekben és hangoskodásokban. Bebújt könnyek és sóhajok mögé, legendák és mítoszok, kódexek és bullák, törvények és cikkelyek mögé; megbújt szomorú mosolyok és boldog sírások mögött, szavak és símogatások mögött. Lapult verejtékben és betegségben, alkotásokban és álmokban. S még az én szavam, a mi istentiszteletünk és ünnepünk mögé is belopakodik.

Ahogy magára veszi a falat kenyér és a korty bor álarcát is, melyet magunkhoz venni készülünk.

Bárcsak kovászdarabka lennék magam is! Bárcsak azok lennénk, akik itt vagyunk! Bárcsak megkelne végre már Magyarországi Bárcsak kovászává, élesztőjévé lenne Európa és a világ nagy tésztájának! Méltatlanságunk kicsinységünk, eldugottságunk ellenére is, illetve -ahogy a példázatból láttuk-, éppen azért. Amen.

Új-ságok, új-ságok, új-ságok, újságok, új-ságok, új-ságok, új-ságok, új-ságok, új-ságok, új-ságok

A III. Magyar Református Világtalálkozó

színhelye Erdély és Partium ez év Aug 3-13 között Nagyvárad, Kolozsvár, Marosvásárhely, Gyulafehérvár és sok más színhelyen, számtalan rendezvényel, találkozóval, kiállítással és több ezer külföldi résztvevővel. A román Külügyminisztérium ugyan a rendezvényt sorozat megszervezését nem tartja "ajánlatosnak" és az előkészületek léibeszakítását "kérte". A Világtalálkozót természetesen megtartják, "legfeljebb az állam megtagadja a közel egymillió adófizető állampolgár rendezvényének támogatását" amint a Bihar Napló kommentátora írja. Nagyváradon Lórántffy Zsuzsanna szoboravatásra kerül sor.

A brazíliai magyar protestánsok

Sao Paulóban 50 személyes új óvodát építettek, melyet Martin Hillel püspök szentelt fel április 20-án. Amint Bolla Árpád - a szintén 3 évre szerződött - lelkész beszámolójából kiderül, az ottani magyar kolónia s a gyülekezet helyzete és problémái is sokban hasonlít itteni helyzetünkhöz. Ezért minket is erősít, hogy volt annyi erő ottani honfitársainkban és hittevéreinkben, hogy óvodát építsenek. Ugyanakkor buzdít arra, hogy mi is jobban éljünk a mi meglévő óvodánk nyújtotta lehetőségekkel..

Az V. Protestáns Posztgraduális Tanfolyam

Budapesten számos neves külföldi előadó mellett meghívta előadássorozatra dr. Pósfay Györgyöt is.

Magyar egyházi Világtalálkozók sorában

a g'Or' Ogkatolikusok Világtalálkozója aug. 17-21-ig lesz Hajdúdorogon. A Baptisták II. Világtalálkozója aug. 22-25 között Nagyváradon.

Új magyar misszionárius

Bálint Zoltán az LVSZ misszionáriusaként Pápua Új-Guineába indult az ottani hid-, víz és útépitési projektek szaktanácsadójaként.

Templom épült Dunaujvárosban

(volt Sztalinváros), mely május 25-én került felszentelésre. A telket a város bocsátotta ingyen az egyház rendelkezésére, így a "templom nélküli város" immár nem templom nélküli.

Az Amerikai Magyar Evangéliikus Konferencia (AMEK)

visszavonult Brachna Gábor fősperes utódjával az "Erős Vár" c. lap szerkesztőjét dr. Bernhardt Bélát (Toronto) választották meg. Isten áldja meg munkáját és ottani testvéreinket.

A Barbados-szigetek

fő kormányzója, Nita Barrow asszony, az Egészségügyi Világszervezet (WHO) szervezője, az ökumenikus mozgalom ismert személyisége néhány hónapja elhunyt..

Lettországban

tartja az LVZA az Európai Lelkésznök és Teológusnök Konferenciáját, azzal a nyilvánvaló szándékkal, hogy a nők lelkészsé szentelésnek kérdésében elutasító álláspontot képviselő egyházvezetőket szembesítsék a Világszövetség más álláspontjával s ezzel elkerülni próbálják a lett egyház világszövetségi tagságának esetleges felfüggesztését Hong Kongban.

Haiti Szigetén

megalakult a Haiti-i Evangéliikus-Protestáns Egyház, mely jelenlegi 3.200 tagjával már felvételt kérte az LVSZ-be. Az egyház megválasztott vezetője Israel Isidor püspök.

IMPRESOS
No Comerciales

Rev. George Póstay.
Chemin De La Bride
CH-1224 Chene Bourgeois.
SUISA. EUROPA.

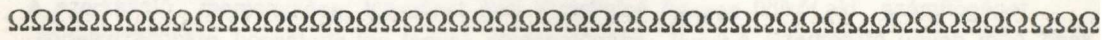
CONGREGACION HUNGARA
Apartado: 68.360.
Caracas. 1062-A.
VENEZUELA.

ISTENTISZTELEK

Caracasban : Vasárnap de. 9-kor magyarul
10.30-kor németül
10.30-kor spanyolul

Valenciában: Minden hónap utolsó vasárnapján du.4.30-kor magyarul.

A Lelkészi Hivatal telefonszáma: (02) 263-7908
Címe: CONGREGACION HUNGARA. Caracas. 1062-A
Prolongación de la 4a Avenida con
3a Transversal de Altamira. Urb. La Castellana.
Hivatali órák : Hétfőtől péntekig de. 9-12 -ig.
Lelkipásztor: nt. Bízik László.

DEPOSITO LEGAL pp 76-1757. ISSN 0798-33X.

